

นูเอมา รอทเตอร์: การปฏิสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับองค์กรพัฒนาเอกชนในการอนุรักษ์ป่าชายเลนแบบมีส่วนร่วมในที่ลุ่มปากน้ำอิรวดี ประเทศพม่า (COMMUNITY - NONGOVERNMENTAL ORGANISATION INTERACTIONS IN PARTICIPATORY MANGROVE FOREST CONSERVATION IN AYARWADDY DELTA, MYANMAR) อ.ที่ปรึกษา: รศ. ม.ร.ว.พฤษิศาฉมพล. 87 หน้า. ISBN 974-14-3505-3.

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ป่าเป็นนโยบายสำคัญ นโยบายหนึ่งของรัฐบาลพม่าสำหรับภาคป่าไม้ วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาผลของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชนกับชุมชนในบริบทดังกล่าว สมมติฐานการวิจัยมีว่า ภายใต้เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในที่ลุ่มปากน้ำอิรวดี ประเทศพม่า ระดับความสำเร็จของการอนุรักษ์ป่าชายเลนแบบชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อความยั่งยืนขึ้นอยู่กับลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชนและลักษณะความช่วยเหลือขององค์กรพัฒนาเอกชนประกอบกัน

งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีเชิงคุณภาพ โดยการวิจัยเอกสาร การเก็บข้อมูลปฐมภูมิในสนามโดยการสังเกต การสัมภาษณ์เจาะลึก การสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์สมาชิกชุมชนหมู่บ้าน 3 หมู่บ้านในป่าสงวนโบโกเล ปยินเคย์ ในที่ลุ่มปากน้ำอิรวดี ซึ่งอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาขององค์กรพัฒนาเอกชนท้องถิ่น

การศึกษาพบว่าชาวบ้านมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ยากจนและจึงกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในโครงการปลูกป่าชายเลนชุมชนตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อที่ตนในฐานะปัจเจกจะได้มีสิทธิการเช่าที่ดินระยะยาวและเพิ่มรายได้ ชาวบ้านได้นำทักษะการปลูกป่าซึ่งสอนโดยองค์กรพัฒนาเอกชนไปใช้จนได้รับผลตอบแทนระยะสั้นแล้ว แต่โดยที่เขา มีระดับการศึกษาต่ำและมีทัศนคติเกรงกลัวและยอมต่อ ข้าราชการ อีกทั้งกรมป่าไม้มีบุคลากรไม่เพียงพอและบุคลากรมีทัศนคติแบบข้าราชการเป็นใหญ่ ความสัมพันธ์ระหว่างกรมป่าไม้กับชุมชนจึงมีน้อยบ่อยครั้ง องค์กรพัฒนาเอกชนเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ติดต่อสัมพันธ์กับกรมป่าไม้แทนชาวบ้าน แม้ว่าชุมชนจะมีส่วนร่วมแต่ก็ภายในกรอบของการพึ่งพาองค์กรพัฒนาเอกชน ในฐานะผู้อุปถัมภ์ที่ดี ดังนั้นการป่าไม้ชายเลนแบบชุมชนมีส่วนร่วมจึงประสบความสำเร็จในระยะสั้น เพราะการมีส่วนร่วมของชุมชนและความช่วยเหลือขององค์กรเอกชนประกอบกัน หากแต่ว่า การมีส่วนร่วมนี้เป็นในลักษณะที่เป็นเครื่องมือในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการมากกว่าที่จะมีเป้าหมายอยู่ที่การเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนที่เป็นหนทางสู่การจัดการป่าไม้ที่ยั่งยืน หากแต่ว่า ในสภาพที่ระบบราชการพม่ามีกฎระเบียบมาก อีกทั้งสมาชิกชุมชนเองมีความเกรงกลัวและยอมต่อข้าราชการ การเสริมสร้างศักยภาพจึงยังคงเป็นเป้าหมายที่ไปถึงได้ยาก

สาขาวิชา การพัฒนาระหว่างประเทศ ลายมือชื่อนิสิต:

ปีการศึกษา 2549 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา: